

Előfizetési feltételek

helyben házhoz hordva vagy vidékre postán küldve:

Egész évre . . . . . 6 frt — kr.
Fél évre . . . . . 3 frt — kr.
Negyedévre . . . . . 1 frt 50 kr.

Hirdetések díja:

centiméterenként 3 kr. Kereskedők és gyárosok külön arkedvezményben részesülnek.

Bélyegdíj 30 krajczár.

Nyílt tér sora 20 kr.

KÖZÉRDEK

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI LAP.

Szerkesztőség

és

kiadóhivatal:

Nagyenyedi
Könyvnyomda és Papír-
árugyár részvénytársaság
Főter 38. szám alatt,

hova ugy a lap szellemi részét illető közlemények, mint az előfizetések és hirdetések bérmentesen küldendők.

Kéziratok nem adóznak vissza.

Megjelenik hetenkint kétszer: csütörtökön és vasárnap.

Csató János kir. tanácsos, alispán kitüntetése.

A hivatalos lap kedves meglepetést hozott vármegyénknek: alispánunkat ő Felsége kiváló kitüntetésben részesítette, a vaskorona-rendet adományozván neki „sok évi hű és jeles szolgálatai elismeréséül”. Vármegyénk közönsége pár hét múlva fogja rendkívüli közgyűlésen megünnepelni kiváló fiát, azon hű és jeles szolgálatok elismeréséül, melyet vármegyénk javára 25 évi alispánkodása alatt lankadatlan buzgalommal, a közügy iránti szeretettel és vármegyénk iránti hű ragaszkodással teljesített. Ő Felsége által lett kitüntetésé egy szerszmind kormányunk elismerését jelzi, azon kormányt, melynek szabadelvűségében alispánunk szabadelvű, hazafias nézetei is kifejezést nyertek. Bizonyára a legszebb jutalom a közpályán fáradozó munkájának hazafinak az, midőn a király, a kormány, vármegyéje és a társadalom széles körében levő számos tisztelői egyaránt feléje nyújtják az elismerés pálmáját, melyet ő a legigazabb bíró: saját lelkiismeretének megnyugtató érzései között vehet át.

Szívből üdvözljük a nagy közönség nevében derék alispánunkat, ohajtva, hogy kitüntetésének fényét az évek hosszú során keresztül a megelégedés kedves érzelmével élvezhesse!

A „Budapesti Közlöny” szombati száma a következő hivatalos közleményt hozta:

Személyem körüli magyar miniszterem előterjesztése folytán Csató János királyi tanácsos, Alsó-Fehér vármegye alispánjának, sok évi hű és jeles szolgálatai elismeréséül, harmadosztályú vaskorona-rendemet díjmentesen adományozom.

Kelt Ischben, 1899. évi augusztus hó 11-én.

FERENCZ JÓZSEF s. k.

GRÓF SZÉCHÉNYI MANÓ s. k.

Alig jutott e kitüntetés köztudomásúvá, az éppen Szt. István ünnepi isteni tiszteletre összegyűlt vármegyei és állami tisztviselők siettek meleg üdvözlőknek és szerencsekívánataiknak kifejezést adni, mit az ünnepelt alispán mélyen meghatva fogadott és meleg köszönettel viszonzott.

Filoxera-zárlat. Alsófehér vármegye Nagy-Enyed rendezett tanácsu városa szőlőiben a filoxera jelenléte megállapítván, nevezett város határa a földmívelésügyi miniszter 47439/99. számú rendeletével zár alá helyeztetett.

Alsófehér vármegye Borbánd községe szőlőiben a filoxera jelenléte megállapítván, nevezett község a földmívelésügyi miniszter 51048/99. számú rendeletével zár alá helyeztetett.

Alsófehér vármegye Csekelaka községe szőlőiben a filoxera jelenléte megállapítván, nevezett község határa a földmívelésügyi miniszter 50008/99. számú rendeletével zár alá helyeztetett.

Boldogult Erzsébet királyné halálának emléke.

Majláth Gusztáv Károly püspök ur ő méltósága a következő rendeletet adta ki: Folyó évi szeptember hó 10-én lesz évfordulója ama megrendítő eseménynek, hogy Felséges Asszonyunkat, Erzsébet ausztriai császárnét és szeretett királynéunkat, szentségtörő kezek Genfben meggyilkolták és Szt. István koronájára gyász borult, fejedelme pedig bánatba öltözött. A gyász és megpróbáltatás e szomorú évfordulóján ismét hozzátok fordulok Tisztelendő testvérek és Szeretett Híveim! és buzgó imára hívlek fel titeket, hogy a jó Isten legyen irgalmas elhunyt Felséges Asszonyunknak és a bemutatandó engesztelő sz. Áldozatok végtelen gyümölcsében részeltesse nemzetünk megsiratott nagy halottját.

Hogy pedig a gyász évforduló külsőleg is egységes és imánk közös s ennélfogva hatásosabb legyen, a következőket rendelem:

1. Minden plebániái és szerzetes templomban, melyek egyházmegyém területén vannak, ugyszintén székes-egyházamban f. évi szeptember hó 11-én, miután a szomorú évforduló vasárnapra esik, elhunyt Erzsébet királynéknak lelki üdvéért énekes gyászmise „Libera”-val tartandó.

2. Gondjuk legyen a Tiszt. Lelkészeknek, hogy a hitek a gyász-isteniszteletre lehetőleg nagy számban megjelenjenek, mely célból jelen kegyeletes intézkedésről őket a megelőző vasárnapon körülményesen értesítsék a szószékről; és ezenkívül a világi és katonai hatóságokat a szokásos módon meghívják és intézkedjenek, hogy a tanuló ifjuság is résztvegyen az ünnepélyes gyászmisén.

3. F. évi szeptember 10-én, mint az évforduló napján, és 11-én, melyen az évfordulati gyász-mise tartatik, az ünnepélyes isteni szolgálat alatt gyűjtést rendelék a Legfőbbesobb Oltári szentségnek folytonos imáadására és szeretett királynéknak dicső emlékére az ország szívében emelendő templomra. Ennek eszközésére felkérendők nevében a katolikus nőegyesületek vezetői, vagy más erre önkényt vállalkozó jámbor nők, kik társadalmi helyzetüknél fogva a jó ügyet előmozdítják.

4. A begyűlt összeg, megjelölésével annak, hogy az a szept. 10. és 11-ére elrendelt gyűjtés eredménye, az esperesi hivatalok útján hozzám beküldendő.

Az új vármegyeház.

Folyó hó 22-én reggel Incze vállalkozó emberei fogták a csákányt s lebontották a régebben megyetömlőcnek, később árvaszéknek használt emeletes épület udvarfalát, a kúrtókat, és leszedték a fedélserepeket. Ezzel kézzelfoghatólag igazolva lett, hogy a letűnt századdal együtt eltűnik a régi megyeház is, — természetesen előbb emlékeztül szépen lefotografizva, — de csak azért, hogy helyet adjon egy újnak és szebbnek.

Az új megyeház mellett a vármegye s a város a régi Sárpataky házas telek helyén új utcát nyitott, melyet — tekintettel a vármegyénk politikai, közigazgatási és kulturális életében már a múlt században kiváló szerepet vitt Sárpataky-család emlékére — valószínűleg „Sárpataky”-utcának fognak keresztelni. Ez utcában lesz az új, két emelet magas díszes közgyű-

TÁRCZA.

Bittó István a főrendiházban.

Aból az alkalomból, hogy ő Felsége Bittó István v. b. t. t., volt m. kir. miniszterelnököt a főrendiház tagjává nevezte ki, Eötvös Károly érdekes tárczacikket irt róla. Annál szívesebben közöljük, mivel Bittó István vármegyénkben, az abrúdbánya-verespataki vál. kerületben is volt képviselő s mert Eötvös vármegyénk egy jól ismert, buzgó férfit: néhai b. Kemény Istvánt is egy igen érdekes alkalomból említi fel, melyben a döntő szerep Bittó István, akkori miniszterelnöknek jutott. Az érdekes cikket következőleg eleveníti fel a multnak érdekes epizódjait:

Szell Kálmán becsületes munkát végzett, mikor azt ajánlotta a királynak, hogy Bittó Istvánt a főrendiház tagjává, örökös törvényhozóvá nevezze ki. Meg kellett volna ezt már tenni tizenöt év előtti, amikor először kimaradt a képviselőházból. Amikor az új főrendiház először megalakult. Ha már ily alkatában áll fenn a ez a főrendiház: ki lehetne annak inkább tagja, mint aki miniszterelnök volt? Tisza Kálmán kislelkűsége, Szapáry, Wekerle és Bánffy feledékenységé volt oka az eddigi mulasztásnak. És főleg az, hogy Bittó a boldogtalan nemzeti párthoz tartozott. Ugy vélekedtek: a főrendiháznak nincs szüksége nemzeti párti férfura. Pedig én nem egyszer úgy szerettem volna, hogy e párt minden tagját oda szállítsák át. A zionisták azt hiszik, a zsidóknak Jeruzsálemben van helyük; én azt hiszem, a nemzeti pártiaknak a főrendiházban lett

volna helyük. Ugy is oda jutnak utóbb mindannyian. A nemzeti muzeum kerek palotájába.

Szell Kálmán, ha későn is, helyre hozta a furcsa mulasztást. Minden miniszterelnök főrendiházi törvényhozó immár. Szlavy és Wekerle méltóságuknál, Szapáry grófságánál fogva. Bánffy háromféleképpen is az. Bárósága, méltósága s kálmánista főgondnoksága czimén. Tisza Kálmán is az lehet, mihelyt akarja. Ő a legregibb kálmánista főgondnok.

Huszonötödik éve, hogy megszűnt a Deák-párt. Utolsó három évében három miniszterelnöke volt. A nagy betegnél gyakran változtatják az orvosokat. A Deák-párt utolsó orvosa Bittó István volt. Ő is fogta be szeméit. Ő is temette el.

Pedig nem volt épen rossz orvos. Csak szerencséje nem volt.

*

Bittó Istvánt nagyon kevesen ismerték igazán. De akik igazán ismerték: azok igazán szerették. És őszintén becsülték. Ezt nem gátolta se nemzeti párti volta, se 67-es meggyőződése. Mert igaz, jó és erős magyar volt minden izében. Erős magyar érületben a miniszterelnökök közt talán csak Bánffy közelítette meg. Felül nem multa egyik se.

Én szép példákat tudok erre.

Mikor huszonöt év előtt a második választási törvényt hoztuk, úgy láttuk szükségesnek, hogy az erdélyi cenzust hagyjuk meg változatlanul, nehogy román ajku atyánkfiai dako-román képviselőkkel árásszák el az országgyűlést. Ellenünk volt gróf Szapáry belügyminiszter, ellenünk volt a balközép s ellenünk voltak a Deák-

párt radikális elemei Gorove István és Horváth Boldizsár által szervezve. De ellenünk voltak a felvidéki deákpártiak is, kiket a vén Justh, a „tót király” vezetett.

Szegény báró Kemény István kétségbe volt esve. Szentül hitte, hogy elbukunk és szentül hitte, hogy akkor elvesztjük Erdélyt. Mi azonban csülökre álltunk, a központi bizottságban győztünk s a Deákpárt értekezletén addig viaskodtunk, míg ott is ki nem csikartuk a néhány szónyi többséget. Egyuttal pártkérdéssé tettük javaslatunkat.

Hátra volt azonban a főrendiház. Ott már mi semmit nem segíthettünk, a belügyminiszter pedig berendelte a főispánokat, hogy ellenünk a kormány eredeti javaslatát szavazzák meg.

Egy szép augusztusi napon reggeli hat órakor beront hozzám báró Kemény István, lerántja rólam a takarót s fülemnél fogva fölcibál.

— Gyere, gyere, öltözz hamar, menjünk Bittóhoz deputációba!

Átkozottul álmos voltam.

— Hány óra?

— Siess, siess, mindjárt hat óra lesz.

— Az öreg apám se járt deputációba miniszterelnöknél hajnali órában.

Nem hagyott békét, felöltöztem, kocsiba ültünk, mentünk Jeney József erdélyi székely képviselőhöz, őt is fölvevük s hajtottunk lóhalálában föl Budavarába, a miniszterelnöki palotába.

Portásra, komornyikra rárontottunk: keltsek föl azonnal a miniszterelnököt. Futott mindegyik a belső szol-

lési terem, miután a szentkirály-utcai frontra nem lehetett jól elhelyezni, mit bizonyára sajnálni lehet, mivel egy országháznak, vármegyeháznak fő központját kétségtelenül annak a teremnek kell képezni, ahol az országot, illetőleg egy törvényhatóságot képviselő fő testület ülészik és határoz. Alpar Ignác országos nevű műépítészünk azonban csak így tudta megoldani a feladatot, különben le kellett volna a régi épület használható földszinti részét is bontani, ami lényeges építési költségkérdéssel járt volna.

Az új építkezés aránylag keveset veszen el a hátulsó udvarból, a kert pompás nagy területe pedig teljesen megmarad. És éppen e kert egy részének, alig egy harmadának helyes és célszerű felhasználásáról hallottunk olyan nézetet, melyet feltétlenül jó lesz megfontolni és ha az alapos számítás teljesen beválik, gyorsan keresztül is vinni, mielőtt az arra illetékes törvényhatósági közgyűlés a jóváhagyást megadja.

Ugyanis a régi megyeház egy részének fedélzete, ajtó, ablakai, stukaturgerendái megmaradnak, mivel az új megyeházban más méretűek kellene. Megmarad nagy tömeg alapkö-anyag is, mit kár volna potomon elvesztesgetni, hanem célszerűen értékesíteni kell éppen egy vármegyei alap javára. Ha ugyanis a vármegyei tisztviselői nyugdíj-alapnak a vármegye megengedné, hogy a kert hátulsó részét két házas telekre felosztassa s azon két tisztességes házat építtessen, sokszoros előny származna. Megmarad ugyanis a kertnek két harmada pompás megyeházi parknak. A két ház építési ára, részint az olcsóbb anyag, részint a nagyobb vállalattal járó más építkezési előnyök folytán, aligha venne többet igénybe 10.000 forintnál. A két szép házért valószínűleg meg lehet kapni 650 forintot, mely összegből az építési tőke 5 százalékát levonva, a fennmaradó összeget tőkésíteni kellene, melynek kamatjövödelméből az adómentes 10 év letelte után, az adót, a javítási költséget évenként levonva, a fennmaradó összeg és jövedelem tőkésítve esetleg már 50 év előtt az építési tőkének megfelelő összeget teremtene. A házakat első sorban vármegyei tisztviselőknek kellene kiadni, kiktől a házbér egyenlő részletekben a megyei házi pénztárnál havonként levonván s a takarékpénztárba helyzetve, pár forintba menő időközi kamataival is szaporítaná a külön kezelhető új építési tőke-alapot.

Fő elv az lenne, hogy oly csinos, kényelmes, solid épületek létesüljenek, melyek a lakáshányon segítsenek, s melyek legalább 6 1/2 százalék biztos jövedelmet adva, ebből 5% a nyugdíj-alap jövedelmét képezze, 1 1/2 százalék pedig az épület-fentartásra, adófizetésre és az építési tőke visszatérítésére fordítottassék. Azt hiszik, hogy szigorú számítással igen jól meg lehet oldani e feladatot.

Nyerne ily módon a nyugdíj-alap, mely pl. 50 év alatt visszakapná tőkéjét, s lenne 2 jövedelmező háza. Nyernének a szálláshányban levő tisztviselők. Szépülne az új városrészül szolgáló Sárpatoky-utca, illetőleg a mostani kertek végén elvonuló baromvásár-tér és utca, mert a többi telekbirtokos is kedvet nyerne építkezésre. (Közbevetőleg azon reményünket fejezzük

ki, hogy idővel a baromvásár jobb helyre tétetik át s ezen nagy, kiválóan egészséges, szárazfekvésű hely szabályoztatik.)

Azért irtuk ki ez eszmét, hogy azok, kiket közelebből érdekel, foglalkozzanak vele s ha valaki ennél is jobbat tud, mondja el hamar, hogy valósitva legyen, mert erre most van jó alkalom. n.

Iskolai értesítés.

Zalathnán az 1899—1900. tanév elején egy osztálylyal megnyitandó m. kir. állami polgári leányiskolában a beiratkozások az I-ső osztályba szeptember hó 11-ik napjától 14-ig d. e. 9—12 óráig eszközöltetnek az intézeti helyiségben, délutánonként 3 óráig kezdőleg ugyanott a felvételi vizsgálatok tartatnak.

A tanítás 14-én délután 2 órakor veszi kezdetét. A főlvetelre a tanulóknak szülőik vagy helyetteseik kíséretében kell megjelenniök, mely alkalommal a jelentkező tanuló életkorát keresztlevéllel, végzett tanulmányait iskolai és azt, hogy be van oltva, oltási bizonyítvánnyal köteles igazolni.

A polgári leányiskola I-ső osztályába szabályszerűen csak oly növendék léphet be: a) ki életének 9. évét betöltötte; b) kinek az elemi iskola negyedik osztálya számára kiszabott tantárgyakban elegendő jártassága van s ebbeli ismereteit vagy elemi iskolai bizonyítványai, vagy az isk. előjáróság előtt felvételi vizsgálat után igazolja.

Tandij: 4 frt. Beiratkozási díj: 50 kr. Az országos tanítói nyugdíj-intézet javára: 15 kr.

Vagyontalan szülők gyermekei, ha jó magaviseletűek s az előző tanévről legalább jó osztályzatot, azaz oly bizonyítványt van, melyben — a szépirást, éneklést és testgyakorlást nem számítva — egyenlő több elégséges osztályzat nem foglaltatik, teljes tandij-menteséget nyerhetnek.

Kérvényező csak a tanuló szülője, vagy ennek helyettese lehet. A kérvény Alsófehér vármegye kir. tanfelügyelőjéhez czimezve mindjárt a beiratás alkalmával az igazgatónál benyújtandó.

A tanév alatt az igazgató csak rendkívüli esetekben fogadhat el ily kérvényt.

A kérvényhez csatolandó: a) iskolai bizonyítvány az előző tanévről; b) egy évnél nem régebb keletű szegénységi vagy vagyontalansági bizonyítvány (tanítók, tanárok ezen bizonyítvány csatolását mellőzhetik).

A kérvény és mellékletei bélyegmentesek, ha hiteles szegénységi bizonyítvánnyal vannak ellátva; ellenkező esetben a fennálló szabályok szerinti bélyeggel láttandók el.

A nem helyben lakó igen tisztelt szülők, vagy gyámok felkérletnek gyermekeik felvételeik helyettesítőjüket nevével, kire a házi felügyeletet, illetőleg jogaikat és kötelességeiket átruházzák, hogy a gondviselésük alá adott növendékekre nézve a tanítványok fegyelmi és tanulmányi közeleit nevében elfogadhassa — megnevezni, valamint az esetleg beállott változást is igazgatónak tudomására hozni.

Zalathna, 1899. augusztus hó.

Igazgatóság.

Vegyes hírek.

— Lapunk t. olvasóit tisztelettel kérjük, hogy előfizéseiket, valamint a hátralékokat a kiadóhivatalhoz sürgősen beküldeni sziveskedjenek.

— **Bárá Bányó Dezső** magyar kir. főudvarmester és neje az elmúlt napokban vármegyénket tiszteleg meg látogatásával; Fugadon voltak három napon át örömmel fogadott vendégei a főudvarmester fiaának, bárá Bányó Kazimir vármegyei aljegyzőnek. A kegyelmes pár kitünően érezte magát a szerető családi körben, hol a vidék főurai közül is többen fölkeresték a közelmúlt politikai élet e kimagasló alakját. A magas vendégek három napi tartózkodás után Kolozsvárra utaztak.

— **Kinevezés.** A földmívelésügyi m. kir. miniszter Székely István abrudfalvai lakost Alsófehér vármegye verespataki járására nézve a gazdasági tudóstói tiszttel bizta meg.

— **Csákány alá került** már az ősi vármegyeház egy része. Incze Lajos építési vállalkozó serényen bontatja, hogy azon számára az új, impozáns épületnek, hol a nagy díszterem lesz, még ez évben fedél alá kerülhessen.

— **Vizaknai fürdői élet.** A vizaknai sósgyógyfürdőn még mindig igen szép számmal vannak fürdővendégek, kiknek egy része Romániából, más része honunk legtávolibb vidékeiről jött el a nagy gyógyhatású fürdő használatára. Naponta több százan rándulnak át most is a nagyszebeniek, mint ezt egész nyáron át tenni szokták. Folyó hó 16-dikán egy szomorú alkalommal találkozott a fürdői közönség a város intelligenciájával; ugyanis Szabad Adolf, budapesti takarékpénztári főkönyvelő, huzamosabb idő óta fürdővendég, szélhűdés következtében hirtelen elhunyt. A városi tanács, kir. járásbíró, tüzoltó-egylet testületileg jelent meg a rokonszenves halott temetésén; ott láttuk továbbá egy a sóbányahivatali tisztit kart, mint a fürdői közönséget is. A messi idegenben kimúlt derék hazafit Borbáth Pál ev. ref. lelkes bucsuztatta el remek beszédben, amely könnyeket csalt nemcsak a család tagjainak, de az egész nagy közönségnek szeméibe.

— **A népünnepélyre,** melyet a szegény tanulókat segélyező egylet szeptember 3-án rendez, a siker érdekében nagyban folynak az előkészületek s nem kételkedünk, hogy az intézők a nemes cél szolgálatában várakozásukban csalódni nem fognak. Egyik vonzerő lesz a tüzoltó zenekar játéka is, melyet a parancsnokság utján közreműködésre kértek fel s melynek játéka már valódi élvezetet is képes nyújtani.

— **Az EKE tárgysorsjátéka.** Az Erdélyi Kárpát-Egyesület részére József Ágost kir. herceg, mint az egyesületnek védője, engedélyt eszközölt ki a pénzügyminisztertől, hogy az egyesület hazafias és jótékony céljai javára tárgysorsjátékot rendezhessen E sorsjáték nyereményszámainak húzása napja augusztus 15-re tüzetett ki, minthogy azonban a sorsjegyeknek csak egyharmad része adatott el, a pénzügy-

gákhoz és szolgálattevő frájokhoz. A miniszterelnök, bár szürkülő legény, nem régi házas volt. Fölverték. Elhitették vele, hogy a tatárok törtek be az országba.

Jött ki hozzánk az elfogadó-terembe papucsban, barnavörös hálókabátban, vörös házi sapkában. Mint egy török basa.

— No mi a baj ilyen kora reggel?

Én voltam az első szónok. Elmondtam a cenzusveszedelmet. A belügyminiszter gonosz praktikáit. Tizennyolcz berendelt főispán veszedelmes szándékát. Vagy segítsen, vagy elbunkuk! Holnap lesz a szavazás. Jó bárá Kemény István folytatta a panaszt.

— Nagyméltóságú uram! Én már vén bolond vagyok, de még magyar vagyok. Kerül-fordul egy pár esztendő, dögge leszek, gödörbe rugnak. Nekem már mindegy, akármit csináltak Erdélyországgal. De én utánam is marad még néhány ezer szegény jó magyar. Azzal a tudattal szeretnék meghalni mégis, hogy az ő számukra is megmarad még a mi szép Erdélyországnak. Ha aztán majd ők se lesznek már...

Elhallgatott. Valami szoritotta a torkát. Valami csillogott apró két szemében. De Jeney szeméből már kicsordult a köny. S Jeney fejezte be a mondókát.

— ... de mi azt már nem akarjuk megérni!

Bittó István a miniszterelnök azt felelte:

— Köszönöm szives fáradságokat. Nem tudtam a dolgról. Mindjárt intézkedem. Mig én a kormányon leszek: a magyarságnak hátraszorulni nem szabad.

Oly keményen beszélt a főispánokkal, hogy tizen-nyolcz közül tizenöt velünk szavazott és csak Ormós temesi gróf, Kis Miklós jász-kun főkapitány s még egy harmadik — neve nem jut eszembe — szavazott ellenünk. Gyóztunk!

Ilyen fura deputáció se járt azóta a miniszterelnöki palotában. De talán az előtt se.

Bittó alatt nyújtott be az igazságügyminiszter egy új perrendtartási javaslatot, melyből hiányzott az, hogy más nyelven, mint magyar nyelven, semmiféle iratot a bíróságokhoz benyújtani nem szabad. Figyelmeztetésünkre Bittó azonnal visszavonatta a javaslatot s utasította a szakminisztert, hogy pótolja ezt a hiányt. Kora bukása miatt célhoz nem juthattunk. Azóta negyed század telt el s a célhoz ma se jutottunk el. Pedig minő óriási következménye lett volna annak, ha állami bíróságaink csak magyar okiratot fogadhattak volna el!

*

Volt Bittó igazságügyminiszter is. Ő szervezte 1871-ben a királyi bíróságokat. Ismeretlen elemekből harmadfél ezer bírót egyszerre kinevezni! Azt a protekciós bucsujárászt kellett csak látni, amelylyel őt három hónapon át folyton ostromolták.

Szelid modorban, de hajlithatlan keménységgel állt ellent. Még maga gróf Andrássy Gyula miniszterelnök se tudta egyik gazdatisztjét börtönfelügyelőnek nála beajánlani.

Teringette Pistikája, az ember sehogy se boldogul vele.

Kis termete miatt bizalmas körben csak Pistikának neveztük.

*

Deák Ferenc nagyon szerette és becsülte. Az 1872-iki országgyűlésen elnököt kellett választani. Sokan Somssich Pált akarták, a mult 1869-iki képviselőház elnökét. Sokan Gorovét, a párt elnökét. De mások is voltak jelöltek. A Deák-párt kebelén belül hosszú vitára

voltak készen. Akkor még nem a kormány jelölte ki a képviselőház elnökét, a ház élénken óvta e nagy jogát. Akkor még nem is volt a képviselőház elnöke „kegyelmes ur”, hanem csak az otthoni czime volt.

Én is deákpárti voltam akkor. Körhelyiségünk a Hungáriában volt. Ott jöttünk össze képviselőházi elnökekben megállapodni.

Gorove István pártelnök megnyitja a tanácskozást s jelenti, hogy az elnökjelölés kérdéséhez Deák Ferenc ohajt először szólani.

Deák Ferenc jobb kezét az asztalra teszi s balkezeben szivarját tartja aláfelé. S szól:

— Elnökválasztásról, személyi kérdéstről van szó. Az elnöki tiszt nagyon fontos és gyakran nehéz. Meg kell fontolnunk higgadtan s szabadon kell tanácskoznunk, kit válasszunk ez állásra. Mindenki mondja meg nyiltan véleményét.

S ekkor erős hangsulyozással tette hozzá:

— Én Bittó István igazságügyminiszter urat ohajtom a képviselőház elnökének!

— Éljen! Éljen!

Azonnal vége lett a tanácskozásnak. Lehetett is azután már tanácskozni, amikor Deák Ferenc megmondta a véleményét. De ugy elhallgatott ott minden más árnyalat, mintha más se lett volna a világon, mint Bittó István.

Igy lett a ház elnöke.

De még czifrában lett miniszterelnök.

Szlávy Józsefnek teste-lelke megunta már a miniszterelnökséget, pedig alig volt egy év óta abban a méltóságban. Szabadulni akart minden áron.

A király sok embert megkérdezett: ki legyen a miniszterelnök. Akkor hallgatta meg először Glyczy Kál-

miniszter engedélyezte, hogy a huzás 1900 január 15-én tartassék meg. Az egyesület ez uton kéri mindazokat, akik sorsjegyeket kaptak, hogy a sorsjegyek árát az egyesületnek Kolozsvárra mielőbb beküldeni sziveskedjenek.

— **A gyulafehérvári főgimnázium** szép görög stílusú épülete immár teljesen kész. Most folyik a belső berendezkedés: tornaeszközök, iskolapadok, szekrények stb. felállítása, úgy, hogy a tanítás a maga idejében megkezdődhetik az új épületben, melynek felavatása nagy ünnepek középette november havában fog megtörténni. Szeptember hóban pedig az Enke fogja nagy közgyűlést a gimnázium díszes és tágas tornacsarnokában megtartani. Az erd. r. kath. status valóban büszke lehet ezen impozáns és a higiénia minden követelményének megfelelő iskolaépületére, melynek létesítéséhez az állam nevezetes segélyvel járult.

— **Önfeláldozó leánycseléd.** Az önfeláldozó cseléd megható példáját nyújtotta csik-szépvízi Fejér Jakab kereskedőnek leánycselédje. A napokban egy csángógazda Szépvízen szükségleteit beszerezni akarván, míg a boltban dolgát végezte, lovait az utcán minden őrizet nélkül magukra hagyta. Egy biciklista éppen arra karikázván, a különben is nyugtalan lovak a szokatlan masinától megijedvén, örült vágatásnak eredtek, keresztül-kasul vágatva az éppen sziesztát tartó aratótömegen, kik közül számosan kisebb-nagyobb sérüléseket szenvedtek. Fejér Jakab kereskedő gyermekét a cselédleány az utcán sétáltatta, midőn a megvadult állatok feltartóztatathatatlannal rohantak az utcán végig. A megrémült leány másképp nem bírta megmenteni a kis gyermeket, mint hogy átkarolta és védőleg földre vetette magát úgy, hogy a gondjára bízott gyermeket eltakarta. A lovak keresztül gázoltak a szerencsétlen leányon s maguk után vonszolva a szekeret, ennek kerekéi összetörték a leány lábait úgy, hogy a hus, az izmok foszlányokban lógtak le. A gyermek sértetlenül menekült. A szerencsétlen cselédet, — ki iránt a legmélyebb részvét nyilatkozott meg — a község orvosa azonnal gyógykezelés alá vette.

— **Aratás téli ruhában.** Az a váratlan időváltozás, mely a forró kánikulát egyszerre valósággal novemberi hideggé változtatta, a legnagyobb változást Liptó megyében okozta, hol a nyári forróság után f. hó 10-én hirtelen sűrű csipős köd ereszkedett le, melyet orkászserű szélvihar, zápor- és jégeső követett. Másnap reggelre a megye nagy része hóval volt borítva s olyan hideg téli szél fújt, hogy a munkások téli ruhában dolgoztak a mezőn. A Kárpátok kopár csúcsait s a magasban levő fensíkokat friss augusztusi hólepel fedi. A jégeső és szélvihar roppant károkat okozott. A jég elverte a gyümölcsöt és a gabonát, a szélvihar pedig hatalmas fakát döntött ki gyökerestől.

— **Az adózó közönség figyelmébe.** Felhívának mindazok, kik adó, illeték, utadó, hadmentességi díj, városi közmunka, pásztordíj, filloxera-rovátal, iskolaadó, megyei rovat, ebadó, idegen adó és illeték és

mánt és Tisza Kálmánt is. Meghallgatta Bittó is, a ház elnökét. S egyszer csak azt mondja neki:

— Önt bizom meg a minisztérium megalakításával. Hejh aki adta! Most ijedt meg már igazán Bittó István. Hát hiszen az igaz, hogy ő házelnök volt, igazságügyi miniszter is volt. Somogy vármegyének főszolgabírája is volt s a függetlenség harcz után bujdosó is volt, de elvégre mégis csak táblabíró volt. Hogy lehessen ő miniszterelnök?

— Fölség, köszönöm kegyességét. Fölséged parancsának engedelmeskedem is, de azt Fölséged se parancsolhatja, hogy arabul beszéljek, mikor én arabul nem tudok.

Mosolygott a Fölség.
— Csak próbálja meg kedves Bittó, tud ön még arabul is.
Igy lett miniszterelnök.

Pedig még se igen tudott arabul.
A bosnyák politikát például határozottan ellenezte. E miatt kellett meg is buknia. Nemcsak neki, hanem a Deák-pártnak is. Ennek elbeszélése azonban már a magas politika körébe tartozik.

Nem szónok. És nagyon szerény ember. E két körülmény örök akadály volt annak, hogy vezérszerepet állandóan vegyen.

Egyszerű, tiszta, magyar és nemes táblabírói eszjárása van. Kisebb társaságban, magántársaságban fel fogása, érvelése, nemes modora mindig hatalmas befolyást gyakorol. Szabadelvé a negyvenes évek régi tisztes táborából. Vannak eszményei és még tud lelkesülni. Az egyetlen miniszterelnök, aki átment az ellenzékre.

más kincstári vagy községi tartozással vannak hátralekban, hogy tartozásaikat 8 napon belül annál is inkább fizessék be, mert különben a III. fokú végrehajtás, azaz az árverezés ellenük multhatatlannal meg fog tartatni. Továbbá figyelmeztetnek mindazon szülő-tulajdonosok, akik korcsmárlással nem foglalkoznak, hogy a boritaladó kedvezményes fizetése céljából az 1892. évi XV. t.-cz. 3. §-án alapuló igényüket Nagy-Enyed város adóhivatalánál jelezzék be.

— **Kereskedőink és iparosaink figyelmébe.** A kereskedelmi miniszter elhatározta, hogy az osztrák és a magyar konzulátusok jelentését, illetőleg azoknak az iparosok és kereskedőkre vonatkozó fontosabb részeit „Konzulátusi Közlemények” cz. lapban hetenként és pedig minden kedden, csütörtökön és szombaton közreadja. A lap tartalmazni fogja a csász. és kir. osztrák és magyar konzulátusok jelentéseinek kivonatait, a kereskedelmi muzeum képviselőinek, ügynökeinek, levelezőinek és más tudósítóinak jelentéseit; ugyancsak kivonatilag a legfontosabb üzleti hírekre és közlésekre szorítkozva a hazai és külföldi árlejtési hírdetéseket szintén összevont alakban, a vám és tarifális közléseket, szóval oly tartalommal fog megjelenni, mely az iparos és kereskedő közönségre közvetlen üzleti érdekekkel bír. Midőn ezen a hazai ipar és kereskedelemre kétségkívül hasznos lapra az érdekeltek figyelmét felhívjuk, egyszersmind értesítjük, hogy a lap példányai ingyen fognak mindazoknak rendszeresen megküldetni, kik arra igényt tartanak és azt a kolozsvári kereskedelmi és iparkamarához a czég pontos megjelölése mellett bejelentik.

— **Kenyérbiztosítás.** A m. k. kolozsvári VI. honvédkerületi parancsnokság f. évi 5494/h. o. sz. a. kibocsátott hirdetménye szerint a nagyenyedi honvéd állomáson az 1900. évi kenyér-szükségletet ajánlati tárgyalás útján biztosítja mely tárgyalás útján f. évi október hó 2-án Kolozsvárt fog megtartatni; miről vállalkozók oly hozzáadással értesítetnek, hogy kizárólag írásbeli ajánlataikat legkésőbb a tárgyalási nap reggeli 8 órájáig a tárgyaló bizottsághoz nyújtsák be. A biztosítás alkalmából kibocsátott szállítási feltételek füzete a helybeli honvédtisztok irodájában bármikor megtekinthető, hol is az ajánlat mintájára és egyéb tudnivalókra nézve is felvilágosítás nyerhető.

— **Vállalkozók figyelmébe.** A m. k. kolozsvári VI. honvédkerületi parancsnokság 5573/h. o. 1899. sz. alatt kibocsátott hirdetménye szerint a Kolozsvár, Nagy-Szeben és Brassóban állomásozó m. kir. honvéd csapatok számára 1900. évi január 1-től 1904. évi december 31-ig terjedő 5 év alatt szükséges kenyér és zab biztosítása céljából kizárólag írásbeli ajánlatok útján nyilvános tárgyalás fog tartatni és pedig Kolozsvárt 1899. évi szeptember hó 20-án a kerületi parancsnokság hadbiztosági osztályában, Nagy-Szebenben szeptember hó 22-én a 23. honvéd gy. ezred kezelő-bizottságánál és Brassóban szeptember hó 25-én a 24. honvéd gy. ezred kezelő-bizottságánál. A szállítási feltételek füzete a kolozsvári 21., a nagyszebeni 23. és a brassói 24. honvéd gy. ezred kezelő-bizottságánál megtekinthető. Az írásbeli zárt ajánlatok legkésőbb a tárgyalási nap reggeli 8 órájáig a tárgyaló bizottsághoz beadandók.

Irodalom.

Két hasznos könyv.

A társadalom minden osztályát, de főképp a gyáros, kereskedő és iparos-világot legközelebből érdeklő, két gyakorlati irányú könyv jelent meg a napokban.

Az egyik a Kereskedelmi Vegyészeti című, ma már országszerte előnyösen használt mű új, kétszeresen bővített és javított kiadása. A tetszetős kiállítású könyv 540 fejezetben tanítja meg az olvasót a gyakorlati vegyészeti hasznos tudományára.

A kereskedelem, az ipar és a közszükséglet mindengázata által naponta óriási mérvben igényelt összes gépek segítségével vegyi úton előállítható minden-nemű készítmények, árucikkek előállításának hiteles és gyakorlatilag kipróbált leírását közli.

A vények a legkitünőbb vegyészeti szaktekintélyek eredeti előírásai s nagyrészt olyanok, melyek eddig a szakkörök és gyárosok féltve őrzött titkát képezték.

Hogy e nagyértékű gyűjtemény közkinccsé válik, a szerző érdeme, kinek a vegyészeti terén előnyösen ismert neve a szakszerű összeállításért kellő garanciát nyújt.

A könyvet bárki minden előképzettség nélkül használhatja s megszerzését mindenkinek, de különösen kereskedőinknek és iparosainknak ajánlhatjuk. Ára 1 frt 50 kr.

A másik könyv „Az illat- és szepítőszerkesztése” címet visel, ez főképp a hölgyeket érdekli. Ára 60 kr. Mindkét kiadomány megrendelhető a szerzőnél, Bacs-kay M. Tivadarnál (Újpest, István-utca 2. szám), de

kapható az ország összes könyvkereskedéseiben is. Olvasóinknak ajánljuk, hogy a legközelebbi könyves boltban győződjenek meg e könyvek hasznosságáról.

Közgazdaság.

Vetőmagvak.

(Mauthner Ödön tudósítása.)

Őszi vetésre való magvaknak a lefolyt héten igen élénk kereslete volt, jóval élénkebb, mint a múlt év ugyanezen időszakában. Homok-bükköny, őszi bükköny, őszi borsó, biborhere nagy mennyiségben lettek forgalmazva, mustármagnak, pohánkának stb. szintén meglehetősen kereslete volt. Az eddig beérkezett tudósítások szerint az idei fűmagtermés határozottan jónak mondható és azon fajok is, melyek érése csak ezután következik be, jó termést ígérnek.

Állatbetegségek vármegyénkben aug. 16-ig.
Sertésvész: Alsó-Gáld 13 u., A.-Maros-Váradja 1 u., Aknár 1 u., Alamor 8. u., Benedek 11 u., Borbánd 1 u., Buzd 3 u., Csáklya 11 u., Csombord 1 u. Csüged 5 u., Demeter-Patak 4 u., Diód 3 u., Feleenyed 1 u., Felső-Maros-Ujvár 1 u., Fugad 1 u., Gergelyfája 10 udvar, Gyulafehérvár 1 u., Hosszutelke 4 u., Karácsonfalva 1 u., Karna 3 u., Kis-Ludas 2 u., K.-Solyms 4 udv., Kozslárd 1 u., Ladámos 8 u., Lőrinczréve 1 u., M.-Bagó 1 u., M.-Becze 7 u., M.-Igen 1 u., M.-Kapud 10 udv., Miháczfalva 13 u., M.-Lapád 1 u., M.-Szt-Imre 6 udv., Megykerék 1 u., Miriszló 10 u., Mundra 2 u., Nagy-Enyed 2 u., Oláh-Csesztve 7 u., Obrázsa 7 u., Oláh-Dálya 1 u., Oláh-Girbó 4 u., O-Lapád 14 u., Ömpoly-Preszáka 8 u., Örményszékes 1 u., Rakató 5 u., Sárd 1 u., Székáspreszáka 9 u., Szt-Benedek 8 u., Strázsa 1 u., Táté 1 u., Tompaháza 1 u., Veresegeháza 11 u., Vadverem 15 u., Vizakna 2 u., Vingárd 1 u., Vládháza 15 u., összesen 56 község.

Szerkesztőségi izenet.

Szohodol. VI. Beküldött verseit figyelemmel olvastuk s különösen „Az igazság” eszmemenetét valóban csinosnak találjuk. Ha versezete, rimel is oly jók lesznek, mit különben Petőfi, Arany és Vörösmarty műveinek buzgó olvasása s a verstan alapos tanulmányozása után bizonyára el fog érni, habár hosszabb időn át folytatott gyakorlattal is, szívesen fogjuk látni költeményeit.

Szerkesztőség:

Dr. MAGYARI KÁROLY. TÖRÖK BERTALAN.

Kiadó:

Nagyenyedi Könyvnyomda és Papírárgyár részvénytársaság.

Nyomatott a Nagyenyedi Könyvnyomda és Papírárgyár részvénytársaság könyvnyomdájában.

„Henneberg-selyem”

45 krtól 14 frt 65 krig méterenkint, — csak akkor valódi, ha közvetlen gyáraimból rendeltetnek, — fekete, fehér és színes, — a legdivatosabb szövés, szín és mintázatban. **Privát fogyasztóknak** postabér- és vámmentesen, valamint házhöz szállítva, **mintákat pedig posta fordultával** küldenek: **HENNEBERG G. selyemgyáral** (cs. és kir. udvari szállító) **Zürichben.** — Magyar levelezés. — Svájcba kétszeres levélbélyeg ragasztandó. 1

Sz. 705. 1899.
bygrh.

Árverési hirdetmény.

Atulított kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy az abrudbányai kir. járásbíró-ságnak 1899. évi V. 384 számú végzése folytán gyulafehérvári Rejöd József ügyvéd által képviselt Breckner János, továbbá Petringer Márton, Beinold Gáspár és Mihály, Glaser Adolf, Weisz Bernát Concordia részvénytárs., Bassel és Kaufman, Kan Armin és fia végrehajtók javára zalatnai Danffy Károly és társ. végrehajtást szenvedők elleni 118 frt, 208 frt, 83 frt 90, 11 frt 26 kr, 37 frt 96 kr, 163 frt, 122 frt 27 kr, 55 frt és 40 frt tőkék, ezeknek a végzések szerint felszámítandó 5 és 6%, kamatai és egyéb törvényes járulékaik követelés erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság alap és felülfoglalt és 1025 frt 11 krra becsült összes üzletbeni rövid, fűszer, porcellán áru, valamint üzletberendezéséből álló ingóságai nyilvános árverés útján eladatnak.

Mely árverésnek az abrudbányai kir. járásbíró-ság idézett számú kiküldetést rendelő végzése folytán a helyszínén, vagyis alperes lakásán és üzletében Zalatanán leendő eszközzésére **1899. évi szeptember 4-ik,** esetleg következő napjának d. e. 10 órája határidőül kitzetetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t.-cz. 107 §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladatni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t.-cz. 108. §-ban megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő. Végül felhívattak mindazok, kik az elárverezendő ingóságok vételárából a végrehajtató követelését megelőző kielégítéshez tartanak jogot, a mennyiben részükre foglalás korábban eszközöltetett volna és ez a végrehajtási jegyzőkönyvből ki nem tűnik, elsőbbségi bejelentéseiket az árverés megkezdéséig alólról kiküldöttnek vagy írásban beadni, avagy pedig szóval bejelenteni tartoznak.

A törvényes határidő a hirdetménynek a bíróság tábláján kifüggesztését követő naptól számítatik.

Kelt Abrudbányán, 1899. évi augusztus hó 13. napján.
Szabó Dénes,
kir. bírósági végrehajtó.

1900 1-1

Hirdetmény.

Alsófehér vármegye Oláh-Bogát köz-
ségben egy

200 holdas nemesi birtok

1 nagy belsősegen lak-, cselékház és
gazdasági épületekkel több évre azonnal
haszonbérbe adatik.

Értekezhetni a tulajdonossal Oláh-
Bogáton.

Özv. Kelemen Györgyné.

1-3 1901

A szépség

emelésére és fentartására legkitünőbb, teljesen
ártalmatlan, vegytiszta és zsírmentes készítmény a

Margit-Créme.

Hatása meglepő.

Pár nap alatt szüntet szeptől, májfoltot, pörösenést,
pattanást, bőrtakát (mitesser) és minden más bőr-
bajt. Kisimítja a ránczokat és himlőhelyeket, meg-
koros egyéneknek is üde, bájos arczsinat kölcsönöz.

Dr. Mosengeil és Metzger hírneves tanárok az
arczon levő ránczokat massage által tüntetik el.
Erre kiválóan alkalmas a Margit-Créme. Ha az
arczot naponként Margit-Crémmel masszírozzuk,
nemcsak a szeptők, májfoltok és egyéb arczisztát-
lanságok tűnnek el, hanem a ránczok, himlő-
helyek és egyéb rendellenességek, melyek öreg-
ség, gondok, betegség stb. okoztak.

Ovszer a nap es szel befolyása ellen.
Nappal is használható. Nagy tégely 1 frt, kicsi
50 kr.

Margit hölgypor 60 kr. Margit szappan 35 kr.
Margi fogpep (Zahupasta) 50 kr.

Rosetter hajregenerator az ősz hajnak eredeti
színet adja vissza, 1 frt.

Hajszőkítő, bármily haját aranyzókére fest, 50
kr és 1 frt.

Tanochinin pomade, legjobb hajápoló és növesztő
35 és 50 kr.

Világosvári Bohus bajuszpedrő dőlczeg, szép ba-
jusz nevelésére, 25 és 35 kr.

FÖLDES KELEMEN

Arad, Deák Ferencz-utca 12.

Bel- és külföldi gyógyszereszi és higiénikus kül-
önlegességek, kötszerek, toilette-czikkék raktára.
7-10 1854 Telefon III. szám.

Raktár minden gyógyszerárban.

3 frton felüli rendelmények bérmentre küldetnek.

Sz. 2750-1899.

Pályázati hirdetmény.

Alsófehér vármegye balázsfalvi járásában Soros-
tély község székhelyvel ujonnan rendszerezített
és 400 frt fizetéssel, természetbeni lakással és
60 frt dologi kiadással javadalmazott **segédjegyzői
állásra**, melylyel az anyakönyvvezetői teendők
önálló vezetése is össze van kötve, ezennel pályá-
zatot hirdetek.

A kérvények az 1883. évi I. t. cz. 6. §-a
értelmében felszerelve hozzám folyó évi szeptem-
ber hó 15-ig benyújtandók.

A választást folyó évi **szeptember 20-án** d. e.
10 órakor Sorostély község házánál fogom meg-
tartani.

A szolgabírói hivatal.

Balázsfalván, 1899. évi augusztus hó 17.

Simonffy Alajos

főszolgabíró.

1902 1-3

Alsófehér vármegye főispánjától.

Sz. 514. 1899.

főisp.

Pályázati hirdetmény.

A kormányzatomra bizott Alsófehér vár-
megye házi pénztáránál az évi 850 frt
fizetéssel és 150 frt lakbérrel javadalmazott
és választás útján betöltendő **pénztári ellenőri**
állás lemondás folytán üresedésben lévén, ezen
állásra, mely 1500 frt óvadék letételének kötele-
zettségével jár, ezennel pályázatot hirdetek. Az
1883. évi I. t.-cz. kívánalmainak megfelelően fel-
szerelt pályázatok **1899. szeptember hó 25-ig**
lesznek hozzám beadandók, ezen határidőn túl
beadott folyamodványok nem fognak figyelembe
vétni.

Nagy-Enyeden, 1899. augusztus hó 16-án.

Zeyk Dániel

főispán.

1899 1-3

Az előpataki ásványos gyógyviz

a világ legelső égvényes vasas vizének ismertett el. **Szénsav- és vastartalomra
fölmulja az eddig ismert összes vasas vizeket**, nem vévén ki Pymont,
Spaa és Schwalbachot is.

A vasas vizek közül az által tűnik ki, hogy **hajtó-sókat** tartalmaz és **szén-
savas natronra** nézve **felülmulja az összes említett vizeket**, mi által világhírű
a **gyomor jótékony hatására**.

Gyógyító hatása az előpataki ásványos gyógyviznek kitünően bevált: **a gyomor
és belek idült hurutjainál, gyomorgörcs, gyomorégésben, máj- és lépdagá-
natokban, sárgaságban, epekövekben**, egyáltalában gyermekeknel a szervezet ép és
erős kifejlődését vas- és mézsttartalmánál fogva meglepően elősegíti

Az előpataki ásványvizeket nem csak a betegek használják, egészséges embereknek
is üdítő italul szolgál s különösen borral vegyítve a háztartásnál általános használat-
ban van.

Kapható minden jelesobb fűszerkereskedés és vendéglőben.

Főraktár Nagy-Enyed, Gyulafehérvár, M.-Ujvár, Tövis és ezek vidékére:

SCHÖNBERGER MÓR urnál

Nagy-Enyeden, Magyar-utca 52. sz.

20-76 1823

Személyszállító vonatok indulási ideje.

A vonatok indulási ideje közep európai idő szerint van megállapítva. Az esti 6 órától reggeli 5 óra 59 percig terjedő éjjeli idő a percek aláhuzásával van megjelölve.

Kolozsvárról indul:

Budapest felé:

503 sz. gyors v.	505 sz. szem. v.	525 sz. vegy. v.	507 sz. szem. v.	501 sz. gyors v.
5 ²³	7 ⁰⁰	2 ¹⁰	6 ¹³	11 ⁰¹

Deés felé:

2 sz. szem. v.	14 sz. vegy. v.
7 ²⁵	4 ³⁸

Brassó felé:

502 sz. gyors v.	528 sz. vegy. v.	544 sz. sz. sz. t. v.	506 sz. szem. v.	514 sz. szem. v.
6 ¹¹	8 ⁴⁰	2 ⁰⁵	8 ⁴⁸	11 ¹⁰

Brassóból indul:

Predeal felé:

516 sz. szem. v.	592 sz. sz. sz. t. v.	502 sz. gyors v.
3 ⁵⁵	11 ⁰⁰	2 ¹⁹

Budapest felé:

527 sz. vegy. v.	501 sz. gyors v.	505 sz. szem. v.
5 ⁰⁸	2 ⁴⁵	7 ⁴⁸

K-Vásárhely felé:

7802 sz. szem. v.	7812 sz. vegy. v.	7804 sz. szem. v.
5 ¹⁹	8 ⁵⁰	3 ¹⁵

Zernest felé:

7711 sz. vegy. v.	7713 sz. vegy. v.
8 ³⁵	3 ⁰⁰

Nagy-Váradról indul:

Budapest felé

501 sz. gyors v.	503 sz. gyors v.	505 sz. szem. v.	545 sz. sz. sz. t. v.	507 sz. szem. v.
2 ³⁸	8 ⁴³	11 ³²	2 ²²	11 ⁰⁴

Kolozsvár felé:

508 sz. szem. v.	502 sz. gyors v.	524 sz. vegy. v.	506 sz. szem. v.	504 sz. gyors v.
2 ⁰⁶	2 ¹⁸	1 ²²	3 ⁵⁸	7 ¹⁴

Csaba felé:

8902 sz. szem. v.	8904 sz. szem. v.	8912 sz. vegy. v.
10 ²⁰	4 ²⁵	7 ³⁰

Gyoma felé:

6212 sz. vegy. v.	6202 sz. szem. v.
5 ⁵⁰	2 ³⁷

Tövisről indul:

Brassó felé:

506 sz. szem. v.	502 sz. gyors v.	528 sz. vegy. v.
12 ²⁴	8 ³⁷	1 ³⁰

Kolozsvár felé:

513 sz. szem. v.	505 sz. szem. v.	527 sz. vegy. v.	501 sz. gyors v.
1 ¹⁷	3 ³³	1 ⁵⁵	8 ⁰⁶

Arad felé:

605 sz. szem. v.	601 sz. gyors v.	607 sz. szem. v.	611 sz. vegy. v.
3 ⁴³	3 ³³	2 ⁰⁰	8 ¹¹

Besztercze felé:

7112 sz. vegy. v.	7164 sz. sz. sz. t. v.	7170 sz. sz. sz. t. v.
4 ⁰⁰	9 ¹⁰	4 ²⁰